Ο Επιτάφιος (π. Κωνσταντίνος Στρατηγόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 14 Απριλίου, 2017

...διήγημα μέσα από: το σταυροδρόμι της καρδιάς μου.

Τό Πάσχα ἐκείνη τή χρονιά ἦρθε ἀργά. Τά χελιδόνια εἶχαν ἤδη ἀρχίσει νά κτίζουν τίς φωλιές τους. Τά χελιδόνια ἦταν πάντοτε ἕνα μέτρο χρονικό. Ἄν ἔφταναν πρίν τό Πάσχα, τότε εἴχαμε καλοκαιριάτικο Πάσχα, ἄν ὄχι, τό Πάσχα ἦταν χειμωνιάτικο. Κανείς βέβαια δέν μπορεῖ νά γνωρίζει γιατί τά χελιδόνια ἔρχονται κάποια στιγμή. Εἶναι, ὅμως, σίγουρο ὅτι ὁ Πλάστης καί Δημιουργός τούς ἔδωσε μιά σοφία πού εἶναι ἀρκετή γιά νά καταξιώσει τίς κινήσεις τους.

Ὁ Μάριος ὁ Σεβντάς δέν ἐνδιαφερόταν βέβαια τόσο γιά τά χελιδόνια, ἀλλοῦ ἦταν στραμμένα τά ἐνδιαφέροντά του. Ὁπωσδήποτε, ὅμως, χάρηκε φέτος γιά τό Πάσχα πού γιορταζόταν μαγιάτικα. Ὁ Μάριος δέν ἦταν κάποια ἔκτακτη προσωπικότητα πού θά ἔκανε κάποιον νά ἀσχοληθεῖ μαζί του. Ἀλλά χωρίς νά τό καταλάβει εἶχε κάνει ὅλο τό Νιχώρι νά ἀσχολεῖται μαζί του. Σ᾽ αὐτό τό χωριό τοῦ ἄνω Βοσπόρου, ὁ Μάριος κατεῖχε μιά θέση δική του. Μιά θέση μοναδική. Ἦταν ὁ γελωτοποιός τοῦ χωριοῦ. Χωρίς νά τό θέλει. Χωρίς νά τό ἐπιδιώκει. Ὅλοι γελοῦσαν μαζί του καί μόνο πού τόν ἔβλεπαν. Τόν εἶχαν λίγο γιά χαζό, λίγο γιά κουτό καί λίγο γιά τεμπελάκο, ἀφοῦ δέν ἔκανε μιά συγκεκριμένη ἐργασία. Ἄλλοτε καθάριζε ἕναν κῆπο, ἄλλοτε ἔκανε τά ψώνια κάποιας κυρᾶς. Δουλειές ὅλες τοῦ ποδαριοῦ. Φτωχοζοῦσε. Δέν τόν ἔνοιαζε ὅμως. Ὅλοι γελοῦσαν μαζί του. Τόν πείραζαν. Ἐκεῖνος ποτέ δέν θιγόταν. Πάντα εἶχε καί μιά ἀπάντηση εὐτράπελη, χαριτωμένη.

- Μάριε, θά πᾶς σήμερα γιά ψώνια;

- Ὁ Μάριος δέν πάει ἁπλῶς γιά ψώνια, εἶναι ψώνιο, ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος. Τόν ρωτοῦσαν:

- Μάριε, πόσα χρόνια πῆγες σχολεῖο;

- Πηγαίνω κάθε μέρα ἀφοῦ σχολάζω ἀπό κάθε δουλειά, ἔλεγε ἐκεῖνος. Ἄλλοτε τοῦ ὑπέβαλαν τό δύσκολο ἐρώτημα:

- Ποιός εἶναι ὁ πιό σπουδαῖος στό χωριό;

- Ὅποιος κάνει τά πιό σπουδαῖα πράγματα χωρίς νά τόν βλέπει κανείς, ἀπαντοῦσε

ἐκεῖνος.

Εἶναι ἀλήθεια πώς αὐτά πού ἔλεγε δέν ἦταν πάντα ἀστεῖα. Ἀλλά τό χωριό εἶχε συνηθίσει νά γελάει. Μόνο ὁ παπά Ἀντώνης, ἐφημέριος τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τόν ἄκουε μέ προσοχή. Μερικές φορές, μάλιστα, ἔλεγε ὁ εὐλογημένος αὐτός ἱερέας:

- Αὐτός δέν εἶναι ἠλίθιος. Λέει ἀλήθειες. Ὁ Θεός, βέβαια, γνωρίζει πιό καλά.

Πράγματι, μόνο ὁ Θεός πρέπει νά γνώριζε τήν ἀρετή τοῦ Μάριου. Μιά ἀρετή πού φωλιάζει μέσα στήν καρδιά μερικῶν ἀνθρώπων καί κανείς δέν τήν ἀναγνωρίζει. Μιά ἀρετή πού ἔχει ἀπαίτηση νά πεῖ στόν ἄλλο ἀλήθειες χωρίς νά τόν θίξει. Προτιμᾶς τότε νά σέ θεωρήσει ὁ ἄλλος τρελό, παρά νά τόν τρελάνεις.

Ἐκείνη, λοιπόν, τή χρονιά, ὁ Μάριος εἶχε χαρά μεγάλη γιά τό καθυστερημένο Πάσχα. Τό ἔλεγε, ἐξάλλου, παντοῦ.

- Γιατί Μάριε χαίρεσαι γιά τό καθυστερημένο Πάσχα;

- Μά ἐπειδή κεντάω. Πρέπει νά τελειώσω τό κέντημα.

Κι ὅλα τά παιδιά γύρω ἔσκαγαν στό γέλιο.

- Τί σχέση ἔχει τό κέντημα μέ τό Πάσχα; ρώτησε ὁ Μανώλης ὁ μανάβης, πού ἦταν γνωστός γιά τό ἀντιεκκλησιαστικό του φρόνημα.

- Ὅση σχέση ἔχεις καί σύ μέ τήν Ἐκκλησία, τοῦ ἔλεγε ὁ Μάριος, καμιά καί μεγάλη.

Τή σχέση, βέβαια, πού εἶχε τό κέντημα μέ τό Πάσχα τή γνώριζε καλά ὁ Μάριος. Πρίν τρία χρόνια, στήν περιφορά τοῦ ἐπιταφίου, μερικά ἀπρόσεκτα παιδιά εἶχαν κάψει, παίζοντας, μιά μεγάλη ἄκρη τοῦ ἐπιταφίου. Εἶχε στενοχωρηθεῖ πολύ κι ὁ παπά Ἀντώνης. Πῶς θ᾽ ἀγόραζε καινούργιο ἐπιτάφιο; Τά ἔσοδα τοῦ ναοῦ ἦταν μετρημένα. Μόλις καί κάλυπταν τίς βασικές ἀνάγκες. Στό τέλος τό ξεπέρασε. Δέν πειράζει, μιά φορά τό χρόνο ἦταν. Θά κάλυπτε μέ λουλούδια τό καμμένο μέρος. Κανείς δέν θά τό ᾽βλεπε. Ὁ Μάριος, ὅμως, τό τόνισε:

- Δέν μπορεῖ νά εἶναι τρύπιος ὁ ἐπιτάφιος. Ἀρκετά ὅσα ἔκαναν οἱ ἑβραῖοι στό Χριστό.

Ἔπρεπε κάτι νά γίνει. Χρήματα δέν εἶχε. Ἀλλά εἶχε χέρια. Κάποτε δούλευε στό Πέρα πλάι σ᾽ ἕναν τεχνίτη κεντημάτων. Θά προσπαθοῦσε. Γιά τό Χριστό θά τό ἔκανε. Δέν μποροῦμε κι ἐμεῖς νά μαρτυροῦμε γιά τό Χριστό; Θά εἶχε κόπο αὐτή ἡ ἱστορία. Ὑπολόγιζε τρία χρόνια. Ἔπρεπε νά γίνει τέλειος. Ἐπιτάφιος θά ἦταν. Μεράκι χρειαζόταν. Ἀγάπη καί σεβντάς μέ μεράκι.

Γιά Ἐκεῖνον ὅμως θά τό ᾽κανε. Τρία χρόνια. Δέν πειράζει. Ἐκεῖνος εἶχε κατέβει τρεῖς μέρες στόν Ἅδη. Τί εἶναι τρία χρόνια δουλειᾶς γιά τό Χριστό; Σ᾽ ὅλη τή ζωή μας ἔπρεπε νά δουλεύουμε γι᾽ Αὐτόν. Τρία χρόνια λίγα ἦταν.

- Βρέ Μάριε, πῶς πάει τό κέντημα; τόν ρωτοῦσαν στό χωριό, χωρίς καί οἱ ἴδιοι νά γνωρίζουν γιά ποιό κέντημα ἦταν ὁ λόγος.

- Θά καταλάβεις πῶς πάει ἄν κεντήσεις στήν καρδιά, στό νοῦ καί στό σῶμα σου τό Χριστό, ἀπαντοῦσε ὁ Μάριος.

- Πῶς θά Τόν κεντήσω;

- Τί εἶμαι ἐγώ; Ἐκκλησία; Τί μέ ρωτᾶς; Νά πᾶς σέ κανένα πνευματικό νά δεῖς καί τό κεντητό τό πετραχήλι του καί θά καταλάβεις τί ἐννοῶ, ἀπαντοῦσε ὁ Μάριος.

Ὅλο τό χωριό γελοῦσε μέ τό μυστήριο αὐτό κέντημα. Τί τρέλα ἦταν πάλι κι αὐτή; Τά παιδιά στό δρόμο τοῦ χωριοῦ τό γλεντοῦσαν μέ τό κέντημα. Τήν ἔπαθε, βέβαια, μέσα σ᾽ αὐτή τήν ἔξαψη τῆς φαντασίας, κι ἡ κυρά Κούλα ἡ Πρίφταινα. Κεντοῦσε μιά μέρα, στήν πόρτα τῆς αὐλῆς τοῦ σπιτιοῦ της, κάτι τσεβρέδες. Μόλις τά παιδιά τήν εἶδαν, ἄρχισαν νά φωνάζουν.

- Τό κέντημα, τό κέντημα. Ἔχει ἀπό τήν τρέλα τοῦ Μάριου.

Εἶχε γίνει πολύ ἀναξιοπρεπές τό νά κεντᾶς. Ὅλοι, μόλις ἔβλεπαν ἕνα κέντημα, ἔφερναν στό νοῦ τους τό Μάριο. Καί τότε, ἀμέσως, σέ κατέτασσαν στή συνομοταξία τῶν τρελῶν. Καί τρελός δέν θά ᾽θελε κανείς νά εἶναι.

Τρία χρόνια ὁ Μάριος δεινοπάθησε ἀπό τίς κοροϊδίες. Τρία χρόνια δούλεψε σκληρά. Ἀσκήθηκε. Ξεπέρασε τόν ἑαυτό του. Ἄς γελοῦσαν ὅλοι μαζί του. Δέν τόν πείραζε. Αὐτός δούλευε μυστική ἐργασία γιά τό Χριστό. Γιά τόν τάφο Του. Τί πιό μεγάλο μποροῦσε νά κάνει; Ὅταν μιά μέρα θά πέθαινε, θά ᾽βλεπε μπροστά του, μέσα στόν τάφο του, τό Χριστό. Τί θά Τοῦ ἔλεγε; Πῶς θά Τόν ἔβλεπε; Ἔπρεπε νά προετοιμαστεῖ γιά τόν τάφο του. Ἔπρεπε νά τόν κεντήσει ἀπό τώρα στή ζωή του. Τήν ἡμέρα ὅλοι γελοῦσαν μ᾽ αὐτόν. Καί τό βράδυ ἐκεῖνος, πάνω ἀπό τόν ἐπιτάφιο, ἔκλαιγε γιά ὅλους. Γιά ὅλα. Κάθε βελονιά καί δάκρυ. Κάθε βελονιά καί ἕνας τάφος. Αὐτός ὁ ἐπιτάφιος ἦταν πραγματικός ἐπιτάφιος. Δουλεμένος μέ δάκρυα, γιά τόν κόσμο, γιά τίς ἁμαρτίες του.

- Πῶς πάει τό κέντημα, Μάριε; ρωτοῦσαν οἱ φίλοι του.

- Βρεγμένο εἶναι, ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος, καί τά γέλια τράνταζαν τό γύρω χῶρο.

Τρία χρόνια κεντοῦσε ὁ Μάριος. Κι ἔγινε σάν τίς μυροφόρες, τή Μαρία τή Μαγδαληνή, τή Μαρία τοῦ Κλωπᾶ, τήν ἄλλη Μαρία. Καί ᾽κεῖνος Μάριος λεγόταν. Μύρα δέν εἶχε νά γίνει μυροφόρος. Τό κέντημα, ὅμως, φέτος θά τό τελείωνε. Εὐτυχῶς καί τό Πάσχα ἦταν καλοκαιρινό. Εὐτυχῶς καί τά χελιδόνια ἦρθαν πρίν ἀπό τό Πάσχα.

Ἦρθε ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα. Ὅλα ἦταν φωτεινά. Ἡ ἄνοιξη στό ἀποκορύφωμά της. Κι ὁ Μάριος ἕτοιμος. Ἕτοιμος γιά νά καταθέσει τόν ἐπιτάφιο ἐκεῖ πού ἔπρεπε. Τρία χρόνια καί ἡ ζωή του εἶχε γίνει τάφος. Γιά τό Χριστό δούλευε. Ὁ κόσμος πιό πολύ τόν κορόιδευε. Ὁ τρελός, ὁ ἠλίθιος, ὁ κουτός. Ναί, αὐτός ἦταν. Δέν μποροῦσε ἕνα χωριό νά ἔχει ἕναν καμμένο ἐπιτάφιο. Γιά τό χωριό δούλευε. Γιά νά ἔχουν τό Χριστό.

Τή Μεγάλη Παρασκευή τό πρωί ὁ Μάριος πῆρε τόν ἐπιτάφιο στήν πλάτη του. Καί βγῆκε στό δρόμο. Ἄρχισε νά γυρνάει γύρω γύρω στίς πλατεῖες καί στούς δρόμους ψάλλοντας τό «ἡ ζωή ἐν τάφῳ». Τό χωριό σηκώθηκε στό πόδι. Τί τρέλα ἦταν πάλι κι αὐτή;

- Μάριε, τό βράδυ θά βγεῖ ὁ ἐπιτάφιος, τί κάνεις ἐκεῖ;

- Ἀνοίγω δρόμο στό Χριστό. Γιά νά μήν σᾶς ἔρθει ξαφνικά τό βράδυ καί δέν τόν προλάβετε. Γιά νά ἑτοιμάζεστε ἀπό τώρα. Τάφος θά περάσει ἀπό δῶ τό βράδυ. Πρέπει νά προετοιμαστεῖς γιά νά τόν ἀντέξεις.

Ἡ «ζωή ἐν τάφῳ», καί πάλι καί ξανά. Μέχρι πού ἔφτασε στήν ἐκκλησία. Μπῆκε στό ἱερό τήν ὥρα πού ἀνεγιγνώσκοντο οἱ μεγάλες Ὧρες. Στάθηκε μπροστά στόν παπά Ἀντώνη.

- Πάρε αὐτό ἀπό ἕναν τρελό καί χαζό. Ἕνας τάφος ὅπως πρέπει γιά τό Χριστό. Ὅσο τόν ἔφτιαχνα τόσο πιό πολύ ξεκουραζόμουν. Μήν πεῖς σέ κανένα πώς ἐγώ τόν ἔφτιαξα. Στόν τάφο του ὁ καθένας εἶναι μόνος μπροστά στό Χριστό. Οὔτε οἱ ἔπαινοι τῶν ἀνθρώπων, μά οὔτε καί ἡ κοροϊδία τους ἔχουν σημασία. Σημασία ἔχει νά κεντήσεις κάτι γιά τό Χριστό στή ζωή. Συγχώρα με τόν τρελό, χρονιάρα μέρα καί σέ διδάσκω. Ἐγώ ὁ ἀγράμματος. Ἐγώ ὁ ἠλίθιος, ὁ χαμένος. Κάνε μιά προσευχή γιά μένα.

Ἐκεῖνο τό βράδυ ἡ περιφορά τοῦ ἐπιταφίου ἔγινε μέ λαμπρότητα. Ὁ καινούργιος ἐπιτάφιος φάνταζε μέ μεγαλοπρέπεια. Ὁ πατήρ Ἀντώνιος κατά τή διάρκεια τῆς περιφορᾶς, ἔνιωσε πολλές φορές εὐωδία ἀνέκφραστη νά τόν περιτυλίγει. Ὁ ἐπιτάφιος εἶχε πάνω του λουλούδια. Μά ποτέ λουλούδια δέν μύρισαν τόσο ὡραῖα, τόσο οὐράνια. Στό τέλος τῆς πομπῆς κι ὁ Μάριος, ὁ μυροφόρος, ὁ Σεβντάς.

- Μάριε, τί κεντᾶς;

- Οὔ, τώρα πιά τελείωσε, τό πῆρε τό κέντημα ὁ Χριστός στόν τάφο Του. Μήν τά ρωτᾶς. Κάνε καμιά προσευχή καί γιά μένα τόν τρελό. Κάνε μιά προσευχή γιά νά ᾽χουμε καλή ζωή «ἐν τάφῳ».

(Αὐτοτελές ἀπόσπασμα μέσα ἀπό το βιβλίο «Τό σταυροδρόμι τῆς καρδιᾶς μου», Σελίδες 41-48, ἐκδόσεις «Φιλοκαλία», Μάϊος 2002)

(Πηγή ηλ. κειμένου: www.floga.gr)